

Utku Somer

`<utku@parkyeri.com>`

Enver ALTIN

`<ealtin@parkyeri.com>`

Masaüstü Ortamı

Yazılım?

- Diğer bilim dallarına yardımcı araç olarak yazılımlar
- Kaynak kodu
- Derleme süreci
- Derlenmiş yazılımı değiştirmek?
- Yazılım ve makina mühendisliği arasındaki fark
- Pozitif bilimlerde verimlilik ve paylaşım
- Yazılımın insanlık tarihindeki değeri

Özgür Yazılım?

- 1983'de Richard M. Stallman GNU projesini başlatıyor.
- Özgür bir işletim sistemi geliştirmeyi amaçlıyor, kanıtlanmış bir tasarım modeli için Unix seçiliyor.
- GNU: GNU's Not Unix.
- 1990'lara dek çekirdek hariç tüm bileşenler kullanılabilir duruma geliyor.
- 1991'de GPL duyuruluyor.
- 1991'de Linux çekirdeği GNU projesini tamamlıyor.

Özgür Yazılım (2)

- GPL sayesinde Özgür Yazılım kanunlarla korunuyor. Özgür Yazılım “Korsan Yazılım™” değil.
- Kişi, kurum ve kuruluşların kararlarından bağımsız; açık ve katılımcı, doğal gelişim süreci yazılımları mükemmele yaklaştırıyor.
- Alternatiflerine kıyasla toplam sahip olma maliyeti (TCO) daha düşük ve yatırımın geri dönüşü (ROI) daha yüksek.
- Türkiye gibi gelişmekte olan dinamik ekonomiler için altından daha değerli.


```

jacob@bron-yr-aur:jacob$ mail
Mail version 8.1 6/6/92.  Type ? for help.
"/var/spool/mail/jacob": 7 messages
>  1 ralph      Tue Feb 29 10:00  19/683  "Re: vacation"
   2 wanda      Tue Feb 29 16:00  19/687  "Re: new fishtank"
   3 rupert     Tue Feb 29 20:00  19/691  "Re: Wednesday Night"
   4 rupert     Wed Mar  1 16:00  19/689  "Re: Wednesday Night"
   5 wanda      Thu Mar  2  04:00  19/685  "Re: new fishtank"
   6 ralph      Thu Mar  2 10:00  19/681  "Re: vacation"
   7 wanda      Thu Mar  2 16:00  19/685  "Re: new fishtank"
&
  
```

1992

Calculator

DEG

0

1/x

x^2

SQRT

CE/C

AC

INV

sin

cos

tan

DRG

e

EE

log

ln

y^x

PI

x!

(

)

/

STO

7

8

9

*

RCL

4

5

6

-

SUM

1

2

3

+

EXC

0

.

+/-

=

plan

File

Config

Search

View

Help

23:52

June

1992

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12

Dali Clock

11:20:29

Netscape: GNU's Not Unix! - the GNU Project and the Free Software Foundati

File Edit View Go Bookmarks Options Directory Window Help

Location: <http://www.gnu.org/>

GNU's Not Unix!

xterm

Mailbox is '/var/spool/mail/jacob' with 7 messages [ELM 2.4ME+ PL73 (25)]

1	Mar 2	To jacob	(19)	Re: new fishtank
2	Mar 2	To jacob	(19)	Re: vacation
3	Mar 2	To jacob	(19)	Re: new fishtank
4	Mar 1	To jacob	(19)	Re: Wednesday Night

You can use any of the following commands by pressing the first character;
d)delete or u)ndelete mail, m)ail a message, r)eply or f)orward mail, q)uit
To read a message, press <return>. j = move down, k = move up, ? = help

Command:

1995

gqmpg-035src.gz - GHex

File Edit View Files Help

17 83 08 00 FD 71 EP 3F 00 03 R4 5B 4B 73 ...yqA5..A[Ka
 DB 43 92 EE EB 54 EC 8F A8 D0 A5 A5 08 SA UHLE1"BXK.
 2D C9 AF F9 F6 89 92 2F 9A 33 12 A9 26 79 -E"Ac{3.Os!
 BB 75 04 89 22 89 30 0E B0 51 8D 84 FE FB xu."0."qapu
 FD 32 A3 0A 28 FD 61 CF 6E CF 17 36 56 D1 y25.(Asintf.avn
 03 53 44 A1 2A DF F9 05 56 72 F9 D7 7A E3 n[D"0leVruazc
 96 AF CF PA AF RA 6F 7F F9 F9 3F F3 A3 DF "T"xcma2sf8
 9C BF 7F FB 5F FF A4 B5 7E F7 EE 4D EB CF 6AVyuprYIMec
 F7 73 AE F5 5A A7 EF 2F DF AD 3F 7F F7 RE +e88»-i/j8Y?+i
 53 EB 8B CB F3 F3 8E 9F F4 DB FF 10 3D AD ReBocooYy.=
 97 CA 96 51 A1 F5 4F CF AF 92 13 F3 72 7C bQ,60E2.or
 DD 8F 9E FF 1F FD 59 8C FA B7 1E 3D 3C CD Vy.yvu2.=.
 86 1F FF FD F7 5C 9C 9F AF 7A F3 F6 98 RE .yVg\2foab

	A	B	C
1	123	124	
2	124		
3	125		10-Jun
4			
5			
6			
7			
8			
9	126		11-Jun
10	127		12-Jun
11	128		13-Jun
12	129		14-Jun
13	130		15-Jun

Zoom out Zoom in

gnome-terminal

General Colors Scrolling

Color palette: Linux console

Colors: Custom colors

Foreground color:

Background color:

1997

10:30
11:00
11:30
12:00
12:30
13:00
13:30
14:00
14:30
15:00
15:30
16:00
16:30
17:00
17:30
18:00
18:30
19:00
19:30
20:00
20:30
21:00
21:30
22:00
22:30
23:00
23:30

Visit mother

Terminal Help

```
[gnome@machine2 gnome]$ xv
[gnome@machine2 gnome]$ xmod
[gnome@machine2 gnome]$ cd /
[gnome@machine2 /]$ cd tmp
[gnome@machine2 /tmp]$ mv
```


GNOME Masaüstü Ortamı

- GNU Network Object Modelling Environment
- GNU Projesi kapsamında, Linux için kullanıcı dostu grafik masaüstü ortamı. GPL, özgür yazılım.
- Programcılar için tutarlı, kararlı ve güvenilir yazılım geliştirme platformu.
- Panel, dosya yöneticisi, web browser, e-posta, takvim, IM, video gösterici, müzik çalar, kelime işlemci, hesap tablosu
- Çoklu dil desteği (Türkçe dahil 80 dilde arayüz).
- <http://www.gnome.org/>

Masaüstü bileşenleri

- Dosya yöneticisi (Nautilus)
- Paneller, panel takıları
- Web gezgini (Epiphany)
- E-posta, takvim, görevler (Evolution)

Erişilebilirlik

- GNOME Onscreen Keyboard (GOK)
- Büyüteç (gnome-mag)
- Dasher
- Gnopernicus

Uygulamalar

- Anında mesajlaşma, ses/video iletişimi (Gaim ve Ekiga)
- Çoklu ortam uygulamaları (Totem, Rhythmbox, Sound Juicer, Banshee)
- Kelime işlem, hesap tablosu (Abiword, Gnumeric)
- Gelişkin arama (Beagle)
- Belge yönetimi (Evince)
- Deskbar

Yönetim Araçları

- GNOME System Tools
- Vino
- GNOME Keyring Manager
- GNOME Display Manager
- GConf ve GNOME lockdown (Kiosk)
- Sabayon
- <http://www.gnome.org/learn/admin-guide/latest/>

Donanım desteği

- Utopia Project: Donanım kendiliğinden çalışmalı
- Video kameralar, fotoğraf makineleri
- USB flash diskler
- CD/RW, DVD-RAM sürücüler
- GNOME Volume Manager

Görünüm ve temalar

- Clearlooks
- Tango: <http://www.tango-project.org/>
- <http://art.gnome.org/>

Style Guidelines

Base Icon Library

Icon Naming Spec
& Utilities

GNOME 2.14!

- Daha hızlı: GNOME-Terminal, EOG, Nautilus
- Daha düzgün ekran ve yazıcı çıktıları: Cairo
- Deskbar!
- Hızlı Kullanıcı Değiştirme
- Daha gelişkin GEdit
- GNOME Screensaver
- Gstreamer 0.10 ile daha gelişkin çoklu ortam desteği

2.14

Maemo: El üstünde GNOME

- Nokia 770 ve Maemo
- Gtk+ tabanlı.
- <http://www.maemo.org/>

Daha fazlası: XGL

- Compiz
- 3B efektler ve animasyonlar
- Yarı saydam pencereler
- Gelişkin grafik hızlandırıcı donanım desteği

Kullanılabilirlik

- “Human Interface Guidelines”
- Rehber belgeyi oluşturmak için 3 yıl harcandı.
- Öncelikli hedef homojen ve tutarlı bir masaüstü için yazılım geliştiricilere bilgi ve tecrübe kazandırmak.
- Yazılım geliştirme ve kullanıcı arayüzü kültüründe özgür yazılım dünyası için önemli bir dönüm noktası.

Dünyadan Başarı Hikayeleri

- Extremadura (İspanya)
 - LinEx Projesi
 - Kamu projelerinin açık kaynak kodlu hale getirilmesi.
- Andalucia
 - 1.800 okulda 20.000'in üzerinde GNOME Masaüstü
 - LinEx projesi ile eşgüdüm
- Sao Paolo (Brezilya)
 - 115 Planlanmış, 75 uygulanmış, her biri 20 bilgisayar içeren Telecentros
 - Haftada 150.000 kullanıcı, öncelikle geliri düşük kesimleri hedef alıyor.

Öncelikli hedeflerimiz

- Uyum sağlamak
 - Windows'dan Linux'a geçmek ve insanların geçiş yapmasına yardım etmek
 - Mevcut bilgi ve tecrübeyi değerlendirmek, çöpe atmamak.
- Güçlendirmek
 - Kullanıcılara kullandıkları yazılımların denetimini vermek
 - Yazılım ürünlerini bağımsızlaştırmak
- Neden?
 - Özgür Yazılım ve GNU/Linux'un daha iyi olduğuna inanıyoruz.
 - Katılımcı ve açık gelişim, gerçek özgürlük

LKD hakkında

- Düzenli ve bağımsız seminerler, etkinlikler

- <http://seminer.linux.org.tr/>

- <http://etkinlik.linux.org.tr/>

Özgür Yazılım ve Linux Şenliği

- 11-14 Mayıs, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi

- <http://senlik.linux.org.tr/>

- E-Posta listeleri: <http://liste.linux.org.tr/>

- Aylık 1 milyon dolayında e-posta, 20.000'den fazla üye.

- Derneğe üyelik için: <http://www.lkd.org.tr/>

Parkyeri

- Internet teknolojileri
- Mobil teknolojiler
- Elektronik ticaret
- Bilgiye erişim
- Özgür yazılım çözümleri
- Çalışanlar için iyi ortam, müşteriler için kaliteli ürün
- insankaynaklari@parkyeri.com

Sık sorulan sorular

- Linux gerçekten hiç çökmüyor mu?
- Linux'da virüs olmadığı doğru mu?
- Linux bu kadar iyi ise neden herkes Windows kullanıyor?
- Linux Microsoft'a bir tepki mi?
- Neden tek bir Linux dağıtımı yok?
- Linux ne zaman paralı olacak?
- Teknik desteği nereden alacağım?
- Deli mi bu özgür yazılımcılar, aç kalmıyorlar mı?

Teşekkürler

- IBM Türkiye
- LKD Seminer Çalışma Grubu
 - <http://seminer.linux.org.tr/>
- Doruk Fişek (dfisek@fisek.com.tr)
 - <http://zzz.fisek.com.tr/seyir-defteri/>
- Parkyeri
 - <http://www.parkyeri.com/>

Diğer bilgiler

GNOME : <http://www.gnome.org/>

LKD : <http://www.linux.org.tr/>

Gezegen: <http://gezegen.linux.org.tr/>